

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 31 marca 2023 r.

Poz. 2788

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.300.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 30 marca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr L/359/23 Rady Gminy Kozy z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniająca Uchwałę Nr XIX/168/20 Rady Gminy Kozy z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kozy, w części określonej w § 1 uchwały w zakresie w jakim zmienia § 11 ust. 2 załącznika do uchwały zmienianej w zakresie sformułowania: *W przypadku braku w/w dokumentu*, jako sprzecznej z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), dalej jako: „ustawa”, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako: „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 lutego 2023 r. Rada Gminy Kozy podjęła uchwałę Nr L/359/23 zmieniającą Uchwałę Nr XIX/168/20 Rady Gminy Kozy z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kozy, dalej jako: „uchwała”.

Jako podstawę prawną uchwały Rada wskazała m.in. art. 4 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 28 lutego 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że w części pozostaje ona niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy obligatoryjnym elementem regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy jest określenie szczegółowych zasad dotyczących częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości.

Kwestionowana uchwała wprowadza zmiany w załączniku do uchwały Nr XIX/168/20 Rady Gminy Kozy z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kozy (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2020 r. poz. 8005 ze zm.), dalej jako: „Regulamin”.

Organ nadzoru wskazuje, że ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy otrzymał brzmienie: *Ilekroć w ustawie jest mowa o: 1) nieczystościach ciekłych – rozumie się przez to ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków*. Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 9 sierpnia 2022 r. W porównaniu do poprzedniego brzmienia ww. przepisu, rozszerzono zakres definicji nieczystości ciekłych o ścieki z osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków, co spowodowało konieczność określenia częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych przez właścicieli nieruchomości. Należy bowiem podkreślić, że art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy odnosi się w sposób ogólny do *nieczystości ciekłych*. Jednocześnie art. 11 ww. ustawy zmieniającej stanowi, że rady gmin w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia

9 lutego 2023 r., dostosują regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy do zmian wynikających z ustawy zmieniającej.

Ponadto należy wskazać, że z konstytucyjnej zasady praworządności, wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że Rada Gminy Kozy w treści § 1 kwestionowanej uchwały dokonała zmiany § 11 Regulaminu, nadając mu następujące brzmienie:

1. Właściciele nieruchomości, którzy nie mają możliwości przyłączenia nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub nie posiadają przydomowej oczyszczalni ścieków, mają obowiązek opróżniania zbiorników bezodpływowych z częstotliwością niedopuszczającą do ich przepelnienia i wylewania się nieczystości – jednak nie rzadziej niż jeden raz na kwartał danego roku kalendarzowego, poprzez zlecenie usługi uprawnionemu podmiotowi, z którym podpisali umowę.

2. Właściciele nieruchomości wyposażonej w przydomową oczyszczalnię ścieków zobowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych, z częstotliwością wynikającą z instrukcji obsługi urządzenia wydanej przez producenta, określającej sposób jego eksploatacji, zapewniającą prawidłowe funkcjonowanie instalacji. W przypadku braku w/w dokumentu, właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wywozu nieczystości ciekłych gromadzonych w osadniku przydomowej oczyszczalni ścieków, nie rzadziej niż raz na rok, poprzez zlecenie usługi uprawnionemu podmiotowi, z którym podpisali umowę.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie stanowi pełnej realizacji upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy. Rada w istocie nie określiła bowiem częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych gromadzonych w osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków w odniesieniu do właścicieli nieruchomości dysponujących instrukcją obsługi wydanej przez producenta urządzenia. Z treści znowelizowanego § 11 ust. 2 Regulaminu wynika bowiem, że określona przez Radę minimalna częstotliwość pozbywania się nieczystości ciekłych z osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków nie obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Kozy posiadających ww. instalacje, lecz tylko tych, którzy nie dysponują instrukcją obsługi urządzenia. Należy podkreślić, że przyjęcie przez Radę, że częstotliwość opróżniania osadników określa instrukcja ich eksploatacji, jest niewystarczające (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 123/19). Prawidłowa realizacja upoważnienia ustawowego w omawianym zakresie wymaga jasnego określenia częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych, tak aby adresat uchwały nie miał wątpliwości co do treści przedmiotowej normy.

Należy przy tym podkreślić, art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy, w zakresie sposobu i częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych, wymaga kompleksowego uregulowania przedmiotowej materii zarówno w odniesieniu do zbiorników bezodpływowych jak również wobec osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Określenie częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych tylko względem części właścicieli nieruchomości, wobec których przedmiotowa regulacja winna znaleźć zastosowanie, w sposób istotny narusza art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP. W ocenie organu nadzoru możliwe jest przywrócenie stanu zgodności z prawem kwestionowanej uchwały, poprzez wyeliminowanie z jej treści sformułowania *W przypadku braku w/w dokumentu*. Usunięcie przywołanego fragmentu uchwały spowoduje, że częstotliwość określona w § 11 ust. 2 Regulaminu w brzmieniu nadanym przedmiotową uchwałą, obejmie swoim zakresem wszystkich właścicieli osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Kozy. W konsekwencji regulacja uzyska charakter kompleksowy, w pełni realizując delegację zawartą w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy w zakresie określenia częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości położonych na obszarze Gminy.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały Nr L/359/23 Rady Gminy Kozy z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę Nr XIX/168/20 z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kozy – w części określonej we wstępie niniejszego pisma, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz